

CAPITOLUL V: Prezentarea masurilor

FIȘA MĂSURII 1/1B

Denumirea măsurii – *“Cooperarea în scopul creării și dezvoltării de forme asociative, pentru diversificarea activităților rurale”*

CODUL Măsurii - M1/1B

Tipul măsurii:

- X INVESTIȚII
- X SERVICII
- SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În cadrul acestei măsuri, se acorda sprijin financiar pentru a facilita cooperarea între actorii implicați în dezvoltarea rurală, pentru: crearea de cooperative, grupuri de producători, în scopul implementării în comun a unui plan de afaceri din domeniul agricol și industrie alimentară (lanț scurt de aprovizionare și piața locală, scheme de calitate) turism, cultura, sănătate, social.

Analiza SWOT evidențiază existența unei lipse reale a factorilor care să stimuleze astfel de rezultate în spațiul rural al teritoriului. Această situație generează un efect negativ asupra valorii adăugate și asupra viabilității afacerilor din spațiul rural și în mod implicit, asupra nivelului de competitivitate al acestora în comparație cu nivelul existent în zona urbană.

Măsură va contribui la depășirea și aplanarea problemelor legate de dezvoltarea afacerilor agricole și non-agricole, asigurarea de servicii în zonele rurale sau provocările legate de mediu. Crearea de rețele care ulterior se vor organiza ca și forme asociative va ajuta la abordarea dezavantajelor legate de nivelul foarte mare de fragmentare din sectorul agricol din teritoriu, cu o pondere foarte mare a fermelor mici și va promova entitățile care colaborează pentru identificarea unor soluții noi. Produsele, practicile și procesele noi reprezintă principalele motoare pentru inovare și pentru diversificarea activităților agricole și non-agricole precum și pentru îmbunătățirea competitivității economiei rurale.

Obiective de dezvoltare rurală:

- (a) favorizarea competitivității agriculturii;
- (b) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;
- (c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiective specifice ale măsurii:

Sprijinirea înființării de forme colective (cooperative, grupuri de producători), pentru: cooperarea în vederea procesării în comun a produselor în lanțul scurt, cooperarea în vederea depozitarii și ambalării în comun a produselor în lanțul scurt, cooperarea în vederea organizării vânzării pe piața locală, cooperarea în vederea promovării legate de această activitate și identificarea clienților finali, cooperarea în vederea aplicării schemelor de calitate, cooperarea între micii operatori în ceea ce privește organizarea de procese de lucru comune și partajarea echipamentelor și a resurselor și pentru dezvoltarea și/sau comercializarea de servicii turistice aferente turismului rural, cooperarea în vederea diversificării activităților agricole în direcția activităților privind sănătatea, integrarea socială, agricultura sprijinită de comunitate, educația cu privire la mediu și alimentație.

Măsura contribuie la prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013:

P1. Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale;

P2. Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor

P3. Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură.

P4. Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor legate de agricultură și silvicultură

P5. Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliența la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic

P6. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

Măsura corespunde obiectivelor art. 35 din Reg. (UE) nr. 1305/2013:

(a) proiecte-pilot;

(b) dezvoltarea de noi produse, practici, procese și tehnologii în sectoarele agricol, alimentar și forestier;

(c) cooperarea între micii operatori în ceea ce privește organizarea de procese de lucru comune și partajarea echipamentelor și a resurselor și pentru dezvoltarea și/sau comercializarea de servicii turistice aferente turismului rural;

(d) cooperare orizontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare în vederea stabilirii de lanțuri scurte de aprovizionare și de piețe locale și a dezvoltării acestora;

(e) activități de promovare pe plan local legate de dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare și a piețelor locale;

(f) acțiuni comune în scopul atenuării schimbărilor climatice sau al adaptării la acestea;

(g) abordări comune privind proiectele de mediu și practicile ecologice în curs, inclusiv gestionarea eficientă a apei, utilizarea energiei din surse regenerabile și conservarea peisajelor agricole;

(h) cooperare orizontală și verticală între actorii din cadrul lanțurilor de aprovizionare în ceea ce privește furnizarea durabilă de biomasă, care să fie utilizată în scopul producerii de alimente și de energie și în cadrul proceselor industriale;

(i) punerea în aplicare, în special de către grupuri de parteneri din domeniul public și din cel privat, altele decât cele definite la articolul 32 alineatul (2) literă (b) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, a strategiilor de dezvoltare locală, altele decât cele definite la articolul 2 alineatul (19) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, care abordează una sau mai multe dintre prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală;

(j) elaborarea de planuri de gestionare a pădurilor sau a unor instrumente echivalente;

(k) diversificarea activităților agricole în direcția activităților privind sănătatea, integrarea socială, agricultura sprijinită de comunitate și educația cu privire la mediu și alimentație.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 1B Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale, cu accent pe consolidarea legăturilor dintre agricultură, producția alimentară și silvicultură, pe de o parte, și cercetare și inovare, pe de altă parte, inclusiv în scopul unei gestionări mai bune a mediului și al unei performanțe de mediu îmbunătățite;

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

- **Inovare:** Sprijinul pentru realizarea de investiții în active fizice inovative în domeniul producției agricole, a procesării și a infrastructurii agricole și silvice va ameliora performanța economică a exploatațiilor, inclusiv pomicole și va conduce la obținerea de produse procesate cu înaltă valoare.

Sprijinul va fi acordat cu prioritate exploatațiilor care vor introduce produse, procese și tehnologii noi, rezultatul unor cercetări implementate prin PEI, proiectelor integrate

- **Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice:** În cadrul acestei măsuri se vor încuraja investițiile ce vizează eficientizarea/economisirea consumului de apă, utilizarea energiei regenerabile, prelucrarea deșeurilor, a reziduurilor precum și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de amoniac în agricultură, inclusiv în sectorul pomicol.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: M2/2A, M3/2B

Sinerгия cu alte măsuri din SDL:

2. Valoarea adăugată a măsurii

-Asigura premisele înființării de forme asociative (cooperative, grupuri de producători), -Asigura dezvoltare pentru mai mulți beneficiari direcți și indirecti, -Rezolva nevoile la nivelul unei comunități, -Se bazează pe resursele locale, Se integrează într-o strategie locală producând sinergie și complementaritate cu alte proiecte din acea strategie, -Asigura o vizibilitate mult mai mare a investiției și implicit efectul multiplicator al proiectului, -Schimbarea mentalității actorilor locali în sensul aprecierii lucrului în comun și în forme asociative, -Asigurarea unei mai bune informări asupra atractivității teritoriului.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Regulamentul nr. 1305/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr. 1303/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr. 1407/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr. 807/2014 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului (UE) nr.178/2002 din 28 ianuarie 2002 care stabilește principiile generale și cerințele legii alimentelor, Autoritatea Europeană pentru siguranța alimentelor și procedurilor privind siguranța alimentelor (UE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare

Legislație Națională

Ordonanța nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice cu completările și modificările ulterioare, Legea nr.1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperației cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 566/2004 a cooperației cu modificările și completările ulterioare, HG 226/2015 cu completările și modificările ulterioare

4. Beneficiari direcți/indirecti (grup țintă)

Beneficiari direcți (grup ținta):

Parteneriate constituite în baza unui acord de cooperare și în a cărui componență să fie cel puțin un partener din categoriile de mai jos:

- Fermieri, cooperative, grupuri de producători; Microintreprinderi și întreprinderi mici; Organizații neguvernamentale; Consilii locale; Unități școlare, sanitare, de agrement și de alimentație publică. Parteneriatul poate fi constituit și din persoane fizice, cu condiția ca liderul de proiect să fie cel puțin PFA, II, IF (înființate în baza OUG nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare).

Beneficiari indirecti (grup ținta):

- Populația locală

- Întreprinderi și societăți comerciale din domeniul agricol, turismului și alimentației publice, sănătate, educație etc.

5. Tip de sprijin

- Rambursare a cheltuielilor eligibile efectuate și plătite efectiv;
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile

Acțiuni eligibile: Sprijinul se va acorda pentru cheltuielile prevăzute în Planul de marketing, necesare pentru atingerea obiectivelor propuse, din următoarele categorii:

- ✦ Costuri directe ale proiectelor specifice corelate cu planul proiectului, inclusiv costuri de promovare, și pot cuprinde: cheltuieli de promovare, cheltuieli de marketing legate de etichetarea și ambalarea produsului (concept grafic), crearea marca înregistrată, investiții în construcții aferente activității de producție, procesare și/sau comercializare (modernizare, construcție ex: magazine, piețe, standuri etc.) echipamente, utilaje necesare implementării proiectului așa cum rezultă din planul proiectului, inclusiv mijloace de transport adecvate activității descrise în proiect.
- Acțiuni materiale și imateriale în scopul realizării unor forme asociative (cooperative, grupuri de producători, și realizarea planului de afaceri în scopul implementării în comun a unor proiecte de interes local (agricultura, turism, cultura, social, sănătate etc.)
- Studii/planuri, elaborarea studiilor și planurilor de marketing asociate proiectului, inclusiv analize de piață, conceptul de marketing, etc,
- Cheltuielile de consultanță și pentru managementul proiectului;
- Costurile de funcționare a cooperării. Acestea pot fi efectuate după semnarea contractului, nu vor depăși 20% din valoarea totală eligibilă a proiectului și pot cuprinde:
 - Cheltuieli de transport salarii și diurne ale coordonatorului, angajaților formei asociative și partenerilor legate de activitățile parteneriatului;
 - Cheltuieli legate de închirierea spațiilor de desfășurare a întâlnirilor parteneriatului, închiriere sediu și plata utilitatilor, achiziție echipamente IT și alte dotări necesare funcționării cooperării, etc.
 - Servicii diverse pentru forma asociativă/cooperare (contabilitate, juridic, audit, etc.) precum și training pentru personalul angajat și parteneri legați de activitățile parteneriatului.
- Costuri directe ale proiectelor specifice corelate cu planul proiectului, inclusiv costuri de promovare, și pot cuprinde:
 - Cheltuieli de promovare inclusiv pagina web, broșuri, pliante, bannere, promovare plătită prin social media și alte rețele de publicitate, radio și televiziune etc.;
 - Cheltuieli de marketing legate de etichetarea și ambalarea produsului (concept grafic), crearea mărcii înregistrate;
- Investiții în construcții aferente activității de producție (modernizare, construcție) echipamente, utilaje necesare implementării proiectului așa cum rezultă din planul proiectului, inclusiv mijloace de transport adecvate activității descrise în proiect;
- Aplicații software adecvate activității descrise în proiect;
- Onorariile ale personalului, partenerilor, colaboratorilor, prestatorilor de servicii aferente activităților descrise în proiect.

Oricare alte costuri, în cazul în care sunt identificate ca fiind necesare și utile proiectului pot fi finanțate în cadrul acestei operațiuni cu condiția de a nu încălca dispoziții exprese precizate în categoria cheltuielilor neeligibile.

Urmatoarele costuri sunt neeligibile: cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand", cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția costurilor generale definite la art 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare, cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane, construcția sau modernizarea locuinței și sediilor sociale, cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile, cheltuieli neeligibile în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013, în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare, achiziționarea de clădiri, proiecte de cercetare independente.

Activitățile proiectului se pot desfășura atât în teritoriul GAL cât și în afara acestuia (ex. promovare, diseminare, training, întâlniri ale parteneriatului, etc.). Costurile directe legate de investiții tangibile trebuie să fie realizate exclusiv în teritoriul GAL.

7. Condiții de eligibilitate

Măsurile trebuie să contribuie la atingerea obiectivelor prevăzute în SDL.

- Solicitantul va depune un acord de cooperare care face referire la o perioadă de funcționare cel puțin egală cu perioada pentru care se acordă finanțarea;
- Proiectul trebuie să se încadreze în cel puțin unul dintre tipurile de activități sprijinite prin măsură;

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul trebuie să prezinte un acord de parteneriat cu minim doi parteneri

Pentru a fi eligibile, toate cheltuielile aferente implementării proiectelor din cadrul SDL trebuie să fie efectuate pe teritoriul GAL. Ca excepție, pentru anumite proiecte de servicii (ex.: formare profesională, informare, organizare evenimente), care vor fi detaliate în documentele specifice de implementare, cheltuielile pot fi eligibile și pentru acțiuni realizate în afara teritoriului GAL, dacă beneficiul sprijinului se adresează teritoriului GAL.

8. Criterii de selecție

- Principiul relevanței proiectului pentru specificul local
- Principiul numărului de parteneri care vor forma organizațiile colective
- Principiul numărului de beneficiari indirecti care vor beneficia de proiect
- Principiul diversificării activităților propuse în planul de afaceri
- Număr de locuri de muncă nou create (cu norma întreaga)

Criteriile de selecție vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Intensitatea sprijinului este de maxim 100%. În cazul în care planul de proiect include, de asemenea, acțiuni care sunt eligibile în cadrul altor sub-măsuri similare ale PNDR2 2014-2020, acestea vor respecta intensitatea maximă aferentă submăsurii din care fac parte operațiunile, fără a depăși valoarea maximă de 24.164,54 de euro.

Valoarea asistenței financiare nerambursabile a unui proiect va fi: min. 5.000 euro – max 24.164,54 euro.

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de interventie	Indicator de monitorizare
1B	Numărul total de operațiuni de cooperare sprijinite în cadrul măsurii de cooperare [articolul 35 din Regulamentul (UE), nr. 1305/2013] - 2 operatiuni
1A	Cheltuieli publice totale: 48.329,09 euro
LEADER	- 0 locuri de munca